

UVOLNĚNÍ – UKLIDNĚNÍ – VYZNAMENÁNÍ

Neshody ve vyšší správní službě starého Rakouska na příkladu Franze Thun-Hohensteina (1868-1934) v Dalmácii

Johannes Kalwoda

Studie se zabývá vynuceným uvolňováním vyšších státních úředníků ze služby v předlitavské části pozdní habsburské monarchie z politických a ideologických důvodů či z bezpečnostních pohnutek v případě vojenské správy. V centru zájmu přitom stojí konflikt mezi dalmátským místodržícím Mariem Attemsem (1862-1947) a jeho zástupcem Franzem Thunem (1868-1934). Pokud došlo mezi vysokými reprezentanty jedné správní jednotky k nepřekonatelným neshodám, bylo řešení situace, její zklidnění a smíření, spojeno pro všechny zúčastněné se značnými obtížemi. Až do uzavření případu zůstávalo místo dočasně uvolněného úředníka ve správní jednotce neobsazené, což vedlo k nutnosti interního přerozdělení jeho agendy. Nejbližší nadřízená instance, v případě konfliktu Attems–Thun ministerstvo vnitra, naproti tomu musela do určitého termínu najít pro uvolněného úředníka (pokud z jeho strany nedošlo k žádnému služebnímu přečinu) novou funkci odpovídající jeho schopnostem a zájmům, aniž by se přitom jednalo o degradaci. V případě Franze Thuna se nalezení náhradního místa ukázalo jako nelehký úkol, nakonec ale bylo, jak se při opětovné aktivaci úředníků nezřídka stávalo, spojeno s oficiální pochvalou (udělením vyznamenání a předčasným povýšením).